

вивчення особливостей фармакокінетичного профілю препарату у тварин залежно від виду, віку та локалізації патологічного процесу дозволить розширити показання до його ефективного використання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. P.J.Gorden M.D.Kleinhenz L.W.Wulf B.KuKanich C.J.Lee C.Wang Altered plasma pharmacokinetics of ceftiofur hydrochloride in cows affected with severe clinical mastitis. J. Dairy Sci. 2016 Jan; 99:505-514.
2. Brown SA, Chester ST, Robb EJ. Effects of age on the pharmacokinetics of single dose ceftiofur sodium administered intramuscularly or intravenously to cattle. J Vet Pharmacol Ther. 1996 Feb;19(1):32-38.
3. Brown SA, Chester ST, Speedy AK, Hubbard VL, Callahan JK, Hamlow PJ, Hibbard B, Robb EJ. Comparison of plasma pharmacokinetics and bioequivalence of ceftiofur sodium in cattle after a single intramuscular or subcutaneous injection. J Vet Pharmacol Ther. 2000 Oct;23(5):273-80.
4. Jaglan PS, Roof RD, Yein FS, Arnold TS, Brown SA, Gilbertson TJ. Concentration of ceftiofur metabolites in the plasma and lungs of horses following intramuscular treatment. J Vet Pharmacol Ther. 1994 Feb;17(1):24-30.
5. Hall TL, Tell LA, Wetzlich SE, McCormick JD, Fowler LW, Pusterla N. Pharmacokinetics of ceftiofur sodium and ceftiofur crystalline free acid in neonatal foals. J Vet Pharmacol Ther. 2011 Aug;34(4):403-9.
6. Alba DF, da Rosa G, Hanauer D, Saldanha TF, Souza CF, Baldissera MD, da Silva Dos Santos D, Piovezan AP, Girardini LK, Schafer Da Silva A. Subclinical mastitis in Lacaune sheep: Causative agents, impacts on milk production, milk quality , oxidative profiles and treatment efficacy of ceftiofur. Microb Pathog. 2019 Sep 7;137:103732.
7. Zhang M, Yang F, Yu HJ, Kang TJ, Ding YH, Yu ML, Wang QK, Zhu YX, Yang F. Pharmacokinetics of ceftiofur sodium in cats following a single intravenous and subcutaneous injection. J Vet Pharmacol Ther. 2019 Sep 17.

УДК 619:616.995.428: 615.284: 636.8

АВРАМЕНКО Н.В., канд. вет. наук

КОЗІЙ Н.В., канд. вет. наук

ШАГАНЕНКО В.С., канд. вет. наук

parazutologiya@ukr.net

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИКОРИСТАННЯ АМІТРАЗИНУ ТА «ОРІДЕРМІЛУ» ЗА ОТОДЕКТОЗУ КОТІВ

Отодектоз котів – розповсюджене захворювання м'ясоїдних. Існують різні лікарські засоби для подолання хвороби. У роботі висвітлено застосування амітразину та комплексного акарициду – орідермілу. Це препарати різних фармацевтичних груп. Досліджено їх вплив на котів, власники яких звернулись у ветеринарний кабінет «Кот Матроскин». Хворі на отодектоз тварини мали виражені клінічні ознаки. Їх довільно поділили на дві групи по 5 голів у кожній. Для лікування котів першої групи

використовували амітразин, другої – «Оридерміл». Спостереження за тваринами вели упродовж 21 доби. Визначили вищу ефективність та меншу затратність «Оридермілу» у формі гелю. Тварини легше переносили цю схему лікування та швидше видужували.

Ключеві слова: Коти, хворі на отодектоз; амітразин, «Оридерміл»; інтенсивність та екстенсивність інвазії; інтенс- та екстенсефективність препарату.

Одним із поширених інвазійних захворювань є отодектоз. Це ектопаразитоз викликаний кліщем роду *Otodectes*. Збудник локалізується на внутрішній поверхні вушної раковини. Він живиться зовнішнім шаром епідермісу. Під час життєдіяльності кліщ подразнює чуттєві рецептори, змінюючи загальний стан тварин. Він порушує цілісність шкіряного покриву внутрішньої поверхні вушної раковини, викликає сильний свербіж та забруднює шкіру тварини [1,2]. При лікуванні котів, хворих на отодектоз, використовують засоби етіотропної та патогенетичної терапії [3,4].

Метою роботи було вивчення терапевтичної ефективності акарицидних препаратів різних груп. Розглядався вплив амітразину та комплексного акарицидного препарату – «Оридерміл» за отодектозу котів.

Дослідження проводилися в умовах ветеринарного кабінету «Кот Матроскин» м.Біла Церква. При цьому проводили комплексну діагностику отодектозу котів з урахуванням епізоотологічних, клінічних і лабораторних показників.

Епізоотологічні фактори включали поширення хвороби у даному регіоні. Лабораторна діагностика отодектозу ґрунтується на дослідженнях зішкрібів, що вважається надійним методом прижиттєвої діагностики [4]. Дослідження проводили у підозрілих на отодектоз тварин. Вони базуються на виявленні кліщів або яєць у досліджуваному матеріалі. Для дослідження використовували ексудат, вушну сірку, кірочки та зіскрібки хворих тварин.

За зовнішнім виглядом останні були темно-коричневого кольору і нагадували мелену каву. Використовували метод компресорного дослідження. Він є найбільш швидким і сприятливим. Дослідний матеріал клали на предметне скло, додавали кілька крапель 5-10 %-го розчину лугу (NaOH). Потім накривають другим предметним склом і розглядали під малим збільшенням мікроскопа.

Для оцінки ефективності акарицидних препаратів та методів лікування застосовували метод Алфімової. Для цього кірочки поміщали у бактеріальну чашку. Її накривали кришкою і ставили у термостат на 10хв. при температурі +45 °С. Розглядали під малим збільшенням мікроскопа. Живі кліщі рухались на дні чашки. Бачили кліщів з плоским тілом овальної форми, розміром 0,6-0,7 мм з вираженим хоботком. Вони мали короткі лапки з широкими присосками та недорозвинуту четверту пару. На задній частині тіла наявні два горби, від яких відходять по дві довгі й короткі щетинки.

Хворі на отодектоз тварини мали виражені клінічні ознаки занепокоєння та свербіж. Їх довільно поділили на дві групи по 5 голів у кожній. Для лікування

котів першої групи використовували амітразин згідно інструкції, а другої – «Орідерміл». Спостереження за тваринами вели упродовж 21 доби.

Розглядали лікувальний вплив речовин різних фармацевтичних груп. Амітразин – акарицид із групи амідинів, випущений ПП фірмою «Фарматон», Україна. Препарат активний щодо саркоптоїдних кліщів. У його 1 мл міститься 2 мг діючої речовини амітразу. «Орідерміл», як комплексний препарат, містить антибіотики, глюкокортикостероїди, анти паразитарні та місцево анестезуючі засоби. В його склад входять неоміцину сульфат, ністатин тріамцинолона ацетон та лідокаїн. Складові забезпечують антимікробну, фунгіостатичну та фунгіцидну, протизапальну та місцево анестезуючу дію [7-9].

Таблиця 1– Результати клінічного обстеження котів, в процесі лікування

Дні дослідження	Групи тварин	Показники, голів					
		гіперемія	свербіж, біль	серозно-гнійн. ексудат.	Наяв. кіроч	Наяв.кліщів O. cynotis	клін. здорові
1	I, n=5	2	4	1	5	5	-
	II, n=5	2	5	2	5	5	-
7	I, n=5	1	4	1	4	3	-
	II, n=5	-	2	-	2	2	1
14	I, n=5	1	2	-	3	1	1
	II, n=5	-	1	-	1	-	3
21	I, n=5	-	2	-	2	1	2
	II, n=5	-	-	-	-	-	5

При надходженні тварин у клініку у двох голів з першої групи відмічали виражену гіперемію, у 4-х свербіж та біль в області вух. У однієї тварини виявляли серозно-гнійну ексудацію. У всіх тварин групи наявні темно-коричневі кірочки з кліщами O. cynotis.

Серед хворих тварин другої групи гіперемію встановили у 2-х котів. Біль та свербіж були у 5-ти голів. Серозно-гнійну ексудацію виявляли у двох випадках. У всіх досліджених тварин цієї групи також відмічали наявні темно-коричневі кірочки, в яких виявляли кліщів.

Таким чином, за характеристикою клінічних ознак та результатами лабораторних досліджень, хворі тварини в групах були відносно однорідними.

На сьомий день від початку лікування клінічне одужання серед тварин I групи не наступало. Виражені клінічні ознаки, що характеризувалися свербежем, біллю, наявністю темно-коричневих кірочок у вусі відмічали у 4-х тварин. При мікроскопії кірочок у трьох випадках виявили збудника захворювання. У однієї тварини відмічали виражену гіперемію, а у іншої – виражену серозну і гнійну ексудацію тканин зовнішнього слухового проходу.

У тварин другої групи на 7-й день від початку лікування одужання наступило у однієї тварини. У двох випадках відмічалися такі ознаки як свербіж та біль. Ще у двох котів, за методом Алфімової, виявляли життєздатних кліщів.

На 14-й день від початку лікування у 2-х тварин I-ї групи виявляли свербіж і біль. Наявні кірочки і кліщі – у трьох. В одному випадку було виявлено гіперемію шкіри внутрішньої поверхні вуха. При мікроскопічному дослідженні живих кліщів виявили у одного кота. Повне одужання настало у однієї тварини.

У однієї тварини 2-ї групи знайшли у вухах незначні кірочки. Ще у одного кота спостерігали свербіж та біль. Три тварини одужали.

На 21-й день дослідження, клінічно здорових тварин у першій групі було 2, а у двох інших виявляли свербіж та біль. У двох тварин визначали наявність темно-коричневих кірочок, а в одному випадку виявляли кліщів.

У другій групі, через 21 день після початку лікування, всі дослідні тварини були клінічно здоровими, без ознак гіперемії, свербіжу, болю, серозно-гнійного ексудату, кірочок та кліщів.

Було визначено, що більш ефективним і менш затратним було лікування із застосуванням комплексної мазі «Оридерміл» у формі гелю. Тварини легше переносили цю схему терапії, швидше видужували і мали менші витрати на лікування. Тому використання комплексної мазі «Оридерміл» у формі гелю є безперечно ефективним.

Висновок. 1.Амітразин – акарицид із групи амідинів, виявляє не достатню акарицидну дію.

2.Високо ефективною та економічно виправданою вважається схема застосування комплексного препарату «Оридермілу» у формі гелю.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кеннон А.Дж. Методика лікування отиту у собак. Ветеринарна практика. 2008. №1. С. 4–9.
2. Степаняк І. Дерматопатози м'ясоїдних: диференційна діагностика. Вет. медицина України. 1999. № 6. С.38-39.
3. Секретарюк К.В. Гельмінтози (медичні та соціальні аспекти проблеми) / К.В. Секретарюк, В.В. Стибель, М.М. Данко – Сільський господар. 2008. № 3–4. С. 29–32.
4. Сидоркин В.А. Паразитарные болезни плотоядных животных / В.А. Сидоркин М.: О.О.О “Аквариум - Принт”, 2005. 144 с.
5. Коцюмбас І.Я. Сучасні підходи до створення та застосування проти паразитарних препаратів / І.Я.Коцюмбас, О.І.Сергієнко, Л.М.Ковальчик та інш. Вет.мед.України. 2010. №11. С.14–17.
6. Сафиуллин Р.Т. Акарициди при отодектозе пушних зверей/ Р.Т. Сафиуллин, М.А. Мусатов та ін. Ветеринария. 2005. №12. С. 27–28.
7. Mattern et Partner G mbH. Pharmacokinetic behavior of the new anthelmintic preparation in cats. Unpublished data. Stamberg. Report no M □ P03/97; M □ P03/98. 1998.
- 8.Патогенетична терапія при отодектозі котів / Лемківська Т., Сучіліна О., Козій Н. та інші // Наукові праці між народ. Наук. Студ. Конф. ФВМ Львівського НАУ вет.мед. та біотехнології ім. С.З. Гжицького, 13-14 травня 2008р. Ч. 1. 58 с.
9. Черкай З.Н. Новые эффективные препараты для лечения кошек при отодектозе // Ветеринария. 2007. №10. С. 57–59.